

неговите последователи, друга литература, видеофилми, касетофонни записи, грамофонни плочи и др. През м. март 1990 г. е възстановено издаването на в. "Братство" от неговия основател Сава Калименов (починал същата година) и внучката му Елена Николова. Възстановени са също сп. "Житно зърно" (1991 г.) и "Сила и живот" (1992 г.). Възстановени са и образователните школи на Братството – Общия и Младежкия клас.

Бялото братство се стреми да разшири своето влияние в чужбина. Освен във Франция, негови последователи има в Англия, Швейцария, Норвегия, Швеция, Дания, Германия, Холандия, Русия, САЩ, Канада, Япония, Австралия, Нова Зеландия и др.

* * *

Според православните богослови Дюлгеров и Цоневски "дъновизмът е окултно и мистично учение... смесица от християнство, гностицизъм, окултизъм, мистицизъм, теософия, пантеизъм... и най-вече лични ясновидски домогвания на учителя Петър Дънов". Според Йордан Ватев, който е един от най-добрите му изследователи, философията на Дънов не е нито богословие, нито учение на Църквата. Той смята, че в учението на Дънов има заимствани идеи от индуизма, будизма, древногръцката философия и от християнството.

Последователите на дъновизма смятат, че учението му осветлява Христовата истина от окултни позиции, за да бъде разбрано и прилагано правилно от съвременните хора. Те напомнят, че апостол Павел в своята същност е окултист и от такива позиции разяснява учението на Христос. Според тях, всички велики учители на човечеството са окултисти и последният от тях е Беинса Дуно.

Едно е ясно, че дъновизмът не е тъждествено на християнството учение, както твърди Петър Дънов. Обясненията му, че различията се дължат на факта, че не всичко, изречено от Христос, е записано в четирите евангелия и че някои от проповедите и поученията на Спасителя се нуждаят от съвременна интерпретация, са познати вече от историята на много други учения. Има още едно, вече познато, твърдение – Дънов заявява, че неговото учение е само продължение на това, което е казал Христос, и че той е изпратен от Бога да покаже на хората пътя, по който трябва да вървят, за да служат на Бога така, както никога досега не се служили.

Ако Дънов извежда на предни позиции някои аспекти на християнството, то това е идеята му, че човек не трябва сяпа да следва предопределението на съдбата. Като творение на Бога, той има

сили, следвайки Божия закон, да разгърне своя потенциал и да установи Царството Божие на Земята. Най-важната цел за Дънов е подобряване живота на отделната личност и на човечеството като цяло. Поради това, практическата просветно-възпитателна дейност е смятана от него като основна в живота му. За него не са важни теориите и системите, а да учи и напътства с личен пример, за да могат последователите му да овладеят "най-великото изкуство – изкуството на разумния живот".

За Петър Дънов Бог е първопричината на всички неща, на всичко съществуващо. Той е "универсален дух", който съдържа всичко в себе си и е в центъра на всяко "нещо". Той е Първият принцип, Абсолютът, Разумното начало, съвкупността на цялото Битие, Главата на човешкия дух. Той е Едното, той е личен, той е любов. Съществуването на Бог е целокупността на Битието, вътрешното единство на всички същества. Израз на това съществуване на света и човека е триединството на Любовта, Мъдростта и Истината като съзнателни мирови принципи, които обуславят живота. Същността на Бога е Любовта. Творението е израз на тази му любов. Бог е Първият принцип на света, който е във всяко живо същество. Най-съвършеният израз на неговата любов – Христос, е Вторият принцип, който определя взаимоотношенията между хората, проповядвайки любов към ближния. Той е дошъл на Земята, за да покаже на хората как трябва да стигнат до реалността на живота, където няма смърт.

Дънов говори за Бог като триединство от принципите на Любовта, Мъдростта и Истината. Сътворението на света е проявление на принципа на Любовта, а чрез принципа на Мъдростта светът се поддържа и уравновесява. Чрез принципа на Истината се разрешават всички противоречия в него.

От тези позиции Дънов отрича учението за Св. Троица. За него Бог Отец е учението за Божията Мъдрост, Бог Син – учението за Божията Любов, а Бог Св. Дух – учението за еволюцията на човека. Тези три негови прояви определят света като огромен божествен организъм, в който всяка реалност има своето точно определено място и предназначение. За Дънов Иисус е страдащият човек на Земята, а Христос е човекът, който служи на Бога.

Петър Дънов приема съществуването на три свята на Битието – физически, духовен и божествен. Те са проявление на Бога и хармонията, в която се намират, е доказателство за неговото съществуване.